

SZKOLNY
PROGRAM WYCHOWAWCZY
ZESPOŁU SZKÓŁ ZAWODOWYCH
im. STANISŁAWA STASZICA
w PIŃCZOWIE
na lata 2012 - 2017

Pińczów 2012

Spis treści

	Str.
Podstawa prawna	3
Wstęp	4
Cele programu.....	5
Model absolwenta	6
Założenia programu i formy realizacji.....	7
Formy oddziaływań wychowawczych.....	8
Metody pracy wychowawczej	8
Zadania wychowawcze dyrektora, nauczycieli, wychowawców klas, rodziców, pedagoga szkolnego, pracowników niepedagogicznych, rady rodziców, samorządu uczniowskiego.....	8
Uroczystości i imprezy szkolne	11
Wykaz załączników	11

Podstawa prawna:

1. *Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności* (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.)
2. *Konwencja o Prawach Dziecka* przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
3. art. 48, 53, 70 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 2 kwietnia 1997 r. (t.j. Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
4. art. 1, 5, 33, 34a, 40, 54 *Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
5. art. 6 *Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela* (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.)
6. *Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół* (Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.)
7. *Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem* (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226)
8. *Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2010 r. Nr 228, poz. 1488)
9. *Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2003 r. Nr 6 z późn. zm.)
10. *Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17)
11. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach* (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 184)
12. Statut Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Pińczowie

Wstęp

Program wychowawczy zakłada podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie godności osobistej, stwarzanie sytuacji wyzwalającej aktywność młodzieży. Został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji wychowawczej w szkole oraz wyniki ewaluacji wewnętrznej dotyczącej kształtowania postaw uczniów przeprowadzonej w roku szkolnym 2011/2012.

Szkoła jest dużym skupiskiem młodzieży. Są uczniowie pochodzący z rodzin niewydolnych wychowawczo, zaniedbanych, biednych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem. Z badań wynika, że w szkole występują niewłaściwe postawy, takie jak: brak szacunku dla dorosłych, brak poszanowania własności, agresja słowna i fizyczna, dewastacja mienia szkolnego i otoczenia, brak opiekuńczości starszych uczniów w stosunku do młodszych, palenie papierosów i picie alkoholu.

Uczniowie mają zaniżoną samoocenę, nie zawsze potrafią korzystać z różnych źródeł wiedzy. Nie wykazują zainteresowania historią i tradycjami regionu. Sytuacja materialna wielu rodzin sięga granic ubóstwa. Obserwuje się małą aktywność społeczną wśród mieszkańców. Podmiotem działań wychowawczych w stosunku do swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej uzupełniają w tym zakresie obowiązki rodziców, wspomagają ich oraz współdziałają z nimi.

Jednym z najważniejszych zadań wychowawczych jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju wychowanków. Program wychowawczy stanowi wytyczne do pracy wychowawczej dla dyrektora szkoły, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, pedagoga szkolnego, samorządu uczniowskiego, pracowników niepedagogicznych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów szkoły.

Cele programu:

Cel ogólny:

Uczeń jest podmiotem procesu wychowawczo-dydaktycznego naszej szkoły. Powinnością szkoły jest wprowadzenie młodzieży w tradycje kultury narodowej, jej dziedzictwo, wyposażenie w system wartości i umiejętności w wymiarze indywidualnym i społecznym, odpowiedzialności za siebie i odpowiedzialności za innych, kształtowania postaw patriotycznych, postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umiejętności współdziałania i współtworzenia dobra wspólnego, efektywnego posługiwania się technologią informacyjną w perspektywie kultury europejskiej.

Cele szczegółowe:

- realizacja wartości wychowawczych:
 - szacunek dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej,
 - tolerancja wobec różnych poglądów, kultur, postaw i przekonań,
 - uczciwość, szczerłość, prawdomówność, rzetelność i odpowiedzialność,
 - poznawanie i doskonalenie własnej osobowości,
 - umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
 - pomoc potrzebującym,
 - zdrowy styl życia, postawa proekologiczna;
- realizacja priorytetów szkoły:
 - organizacja procesu rozwoju ucznia ukierunkowana na jego sukces,
 - działania wychowawcze sprzyjające efektywnej nauce,
 - integracja ze środowiskiem lokalnym i promowanie swojej działalności w tym środowisku;
- realizacja głównych celów wychowawczych:
 - zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia,
 - kształtowanie postaw twórczych,

- stworzenie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym,
- dostarczanie wzorców osobowościowych stanowiących model do naśladowania i kształtowania poczucia własnej wartości,
- otwarcie na wartości kultur Europy i świata.

Model absolwenta

Uczeń w czasie pobytu w szkole i po zakończeniu nauki reprezentuje następujące postawy:

- jest uczciwy – nie kłamie, nie oszukuje, w czasie sprawdzianów i odpowiedzi ustnych nie korzysta ze „ściągi” i podpowiedzi innych uczniów, sam również nie podpowiada i nie pomaga innym uczniom oszukiwać w czasie sprawdzianu; samodzielnie wykonuje prace domowe,
- jest wiarygodny i odpowiedzialny – zawsze postępuje zgodnie z głoszonymi zasadami, można powierzyć mu ważne zadania do wykonania, dotrzymuje zobowiązań i obietnic, wartościuje zachowania złe i dobre, stara się przewidzieć skutki swoich działań oraz ponosić konsekwencje swoich czynów,
- jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia,
- ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników,
- szanuje innych ludzi, wie, jak należy okazywać szacunek osobom dorosłym oraz kolegom i koleżankom,
- jest ciekawy świata, zna najbliższe środowisko, poznaje złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo–skutkowe,
- jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy, realizuje swoje pomysły, wyznacza sobie cele i dąży do ich zrealizowania, umiejętnie podejmuje ryzyko, radzi sobie w sytuacjach trudnych, potrafi podejmować szybkie decyzje,

- reprezentuje kulturę osobistą:
 - przestrzega zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w szkole,
 - okazuje szacunek i życzliwość wobec rówieśników i osób dorosłych,
 - dba o kulturę języka, nie stosuje wulgaryzmów,
 - dba o wygląd;
- ma świadomość swojej przynależności narodowej, zna specyfikę swojej małej ojczyzny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi,
- dba o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny,
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury,
- jest tolerancyjny:
 - akceptuje odmienność innych ludzi,
 - nie wyśmiewa i nie prześladuje innych ludzi ze względu na ich narodowość, religię, przekonania polityczne,
 - przeciwstawia się dyskryminacji, staje w obronie prześladowanych czy wyśmiewanych;
- angażuje się w działania na rzecz lokalnego środowiska, reprezentuje postawę opartą na miłości do ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem, poczuciem więzi społecznej i wspólnoty kulturowej z innymi członkami narodu.

Założenia programu i formy realizacji:

- Wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczego szkoły.
- Wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają założenia programu wychowawczego.
- Nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci; umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

Formy oddziaływań wychowawczych:

- zajęcia edukacyjne,
- godziny wychowawcze,
- zajęcia pozalekcyjne,
- wycieczki,
- imprezy i uroczystości klasowe, szkolne, środowiskowe.

Metody pracy wychowawczej:

- dyskusje,
- dramy,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna,
- metoda projektów,
- symulacje,
- warsztaty,
- treningi umiejętności,
- rozmowy, pogadanki.

Zadania wychowawcze

- **Dyrektor:**
 - dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
 - koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze w szkole,
 - stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
 - czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.
- **Nauczyciele:**
 - wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,

- kształcą i wychowują uczniów zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym uczniów,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek.

- **Wychowawcy klas:**

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły, badają wspólnie z pedagogiem przyczyny opuszczania przez nich zajęć szkolnych,
- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie uczniów do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza szkołą.

- **Rodzice:**

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

- **Pedagog szkolny:**

- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,

- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczego szkoły,
- wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczego szkoły,
- prowadzi profilaktykę wychowawczą zgodnie z programem profilaktyki szkoły,
- działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas.

- **Pracownicy niepedagogiczni:**

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

- **Rada rodziców:**

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczego szkoły.

- **Samorząd uczniowski:**

- inspirowuje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie szkoły,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

Uroczystości i imprezy szkolne:

- ślubowanie klas I,
- otrzęsiny,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Dzień Patrona,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- jasełka i spotkanie wigilijne,
- bal studniówkowy,
- Dzień Kobiet,
- rocznica Konstytucji 3 Maja,
- pożegnanie klas maturalnych,
- pożegnanie klas ZSZ,
- konkurs o Stanisławie Staszicu - Patronie Szkoły,
- zakończenie roku szkolnego.

Ewaluacja programu

Przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczniów, rodziców i nauczycieli w II semestrze roku szkolnego 2016/2017 w celu określenia potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki. Zebrane informacje zostaną wykorzystane do uzupełnienia lub zmodyfikowania form lub zadań zawartych w Szkolnym Programie Wychowawczym.

Wykaz załączników:

- roczne i wieloletnie plany pracy wychowawców klas wraz z tematyką godzin wychowawczych,
- plany wynikowe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych,
- przedmiotowe systemy oceniania,
- Wewnątrzszkolny System Ustalania Oceny z Zachowania,

- program działań pedagoga szkolnego,
- plany pracy biblioteki szkolnej i świetlicy szkolnej,
- plan pracy samorządu uczniowskiego,
- harmonogram imprez i uroczystości szkolnych.